

## ความสัมพันธ์ของปัจจัยในการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ Correlation of Factors Guidelines of Community Potential Development through the Sisaket's Digital Community Center.

อลงกต แพนสนิท<sup>1</sup>, ปราธนา มะลิไทย<sup>2</sup> และวิชญ์ ปัญญาพงศ์<sup>3</sup>

Alonggote Phansanit<sup>1</sup>, Prathana Malithai<sup>2</sup> and Wisanu Panyayong<sup>3</sup>

<sup>1,2</sup>อาจารย์ วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

<sup>3</sup>อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

<sup>1,2</sup>Lecturer from the Collage of Law and Government Sisaket Rajabhat University

<sup>3</sup>Lecturer from the Faculty of Humanities and Social Sciences Buriram Rajabhat University

Corresponding Author Email: alonggote4@hotmail.com

Received: 25 August 2022

Revised: 29 September 2022

Accepted: 6 October 2022

### บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ และ 2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีเครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยมีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 398 คน ที่มาจากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาร์โรวาเน (1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 ที่มาจากเก็บข้อมูลตามสัดส่วนและใช้วิธีการสุ่มแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็นโดยเลือกวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) กระบวนการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ มีตัวแปร 8 อยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ 1.1) ปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ( $\bar{x} = 4.14$ ) 1.2) ด้านการบริหารองค์การ ( $\bar{x} = 3.99$ ) 1.3) ด้านขีดสมรรถนะบุคลากร ( $\bar{x} = 4.06$ ) 1.4) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ( $\bar{x} = 4.01$ ) 1.5) ด้านการศึกษาเรียนรู้และข้อมูลข่าวสาร ( $\bar{x} = 4.08$ ) 1.6) ด้านสังคมและวัฒนธรรม ( $\bar{x} = 4.02$ ) 1.7) ด้านเศรษฐกิจ ( $\bar{x} = 3.99$ ) และ 1.8) ด้านการส่งเสริมรายได้ ( $\bar{x} = 3.95$ ) ตามลำดับ และ 2) ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล การบริหารองค์การ ด้านขีดสมรรถนะบุคลากร การมีส่วนร่วมของชุมชนพบว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ

**คำสำคัญ:** ความสัมพันธ์, การพัฒนา, ศูนย์ดิจิทัลชุมชน

### Abstract

This research consists purposes were 1. to Guidelines of developing community potential through the Sisaket's Digital Community Center and 2. to Study the relationship of factors for community potential development thought the digital community center. this research is questionnaires which collected the data from 398 service users calculated from Taro Yamane (1973) formula at the .05 level of error term The proportional data was collected and the non-probability sampling method was applied for accidental sampling. The data collected from the questionnaire were analyzed using descriptive statistics consisting of percentage, mean, standard deviation and Pearson's correlation coefficient. The result of this research showed that 1) The process of developing community potential through the digital community center in Sisaket Province had 8

variables at a high level. which are in order from highest to lowest average are: 1.1) Digital Infrastructure Factor ( $\bar{x}$  = 4.14), 1.2) Organization administration ( $\bar{x}$  = 3.99), 1.3) Personnel Competency ( $\bar{x}$  = 4.06), 1.4) Community involvement ( $\bar{x}$  = 4.01), 1.5) education learning and information ( $\bar{x}$  = 4.08), 1.6) Social cultural aspects ( $\bar{x}$  = 4.02), 1.7) Economic aspects ( $\bar{x}$  = 3.99), and 1.8) Income promotion ( $\bar{x}$  = 3.95) and 2) The result of this research it was found the positive correlation to the development of community potential though Sisaket's Digital Community Center.

**Keywords:** Correlation, Development, Digital Community Center

## บทนำ

ปัจจุบัน ประเทศไทยยังคงมีประเด็นความท้าทายการพัฒนาในหลายมิติทั้งในมิติเศรษฐกิจที่โครงสร้างเศรษฐกิจยังไม่สามารถขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมอย่างเต็มที่ ผลกระทบการผลิตของภาคบริการและภาคเกษตรยังอยู่ในระดับต่ำ คุณภาพและสมรรถนะของแรงงานที่ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการในการขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศ มิติทางสังคมที่การยกระดับรายได้ของประชาชน การแก้ปัญหาด้านความยากจนและความเหลื่อมล้ำ และมิติของการบริหารจัดการภาครัฐที่ยังขาดความต่อเนื่องและความยืดหยุ่นในการตอบสนองความต้องการในการแก้ปัญหาของประชาชนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ (ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580, 2561, น.1) ศูนย์ดิจิทัลชุมชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จำเป็นต้องมีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากในฐานะที่ใกล้ชิดกับชุมชนท้องถิ่น โดยปฏิบัติการภายใต้ยุทธศาสตร์ของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมการบริหารจัดการองค์การอย่างมีประสิทธิภาพ ยุทธศาสตร์ที่ 3 เสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยและความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, ออนไลน์, 2564) ในปี 2565 มีศูนย์ดิจิทัลชุมชนที่กระจายอยู่ทั่วประเทศมากถึง 2,394 ศูนย์ ซึ่งศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษซึ่งมีจำนวน 7 แห่ง ได้แก่ ศูนย์ดิจิทัลชุมชนเทศบาลหนองใหญ่ อำเภอเมืองจันทร์ ศูนย์ดิจิทัลชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลตูม อำเภอศรีรัตนะ ศูนย์ดิจิทัลชุมชนหอคอยศรีลำดวนเฉลิมพระเกียรติ อำเภอเมืองศรีสะเกษ ศูนย์ดิจิทัลชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลปะอาว อำเภออุทุมพรพิสัย ศูนย์ดิจิทัลชุมชนโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเจียงอี) อำเภอเมืองศรีสะเกษ ศูนย์ดิจิทัลชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลกระแซง อำเภอกันทรลักษ์ และศูนย์ดิจิทัลชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลพราณ อำเภอขุนหาญ

โดยการจัดตั้งศูนย์ดิจิทัลชุมชนเป็นการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนให้มีความเท่าเทียมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม แก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเทคโนโลยี โดยในการดำเนินการยังมีปัญหาในการให้บริการต่าง ๆ เช่น การให้บริการประชาชนผู้มารับบริการ หรือปัญหาของผู้รับบริการ ปัญหาเรื่องการบริหารจัดการเวลา ปัญหาในเรื่องของสถานที่ให้บริการ ประชาชนผู้รับบริการไม่ปฏิบัติตามกฎของศูนย์ดิจิทัลชุมชนที่ตั้งไว้ ความยากจนที่เกิดการเสียเปรียบเนื่องจากการเข้าถึงเทคโนโลยี (สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565, ออนไลน์) ศูนย์ดิจิทัลชุมชนจึงเป็นศูนย์การเรียนรู้ที่มีความสำคัญเนื่องจากการใช้ชีวิตในยุคการเปลี่ยนแปลงของประเทศไทยเพื่อเข้าสู่ยุคดิจิทัล โดยต้องทำการส่งเสริมความพร้อมการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชนเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างต่อเนื่อง (ดิษฐาพันธ์ บุตรกุล และศิริมา จิตต์จรัส, 2562, น.241-255) และผลจากงานวิจัยของสิทธิพร สมทรัพย์ (2560, น.199-211) และคณะ พบว่า ปัญหาเกิดจากปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศที่ไม่เพียงพอและมีราคาแพง ปัญหาขาดแคลนงบประมาณ โดยต้องมีการกำกับดูแลที่เหมาะสม เพื่อสร้างความมั่นใจในการใช้งานสำหรับผู้บริโภค องค์กร และสาธารณะให้สามารถใช้งานอินเทอร์เน็ตเพื่อ

สรรพสิ่งเพื่อประโยชน์ร่วมกันในสังคมได้เท่าเทียมและยั่งยืน (ฐิตียา เนตรวงษ์, 2564, น.115-127) อีกทั้ง จากงานวิจัยของ Jerald Hughes & Karl Reiner Lan (2003, p.180-189) ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของเทคโนโลยีดิจิทัลของชุมชนและนวัตกรรมทางด้านเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน โดยที่ Nancy M. Denizard-Thompson et al. (2010, p.456-460) จะเห็นได้ว่า สิ่งสำคัญในการพัฒนาจะต้องลดความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัลให้กับชุมชน

ดังนั้น ศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษถือเป็นจังหวัดที่มีเกษตรกรจำนวนมากและชุมชนยังขาดความรู้ทางด้านเทคโนโลยี จึงได้จัดให้บริการประชาชนที่สนใจได้เข้าร่วมอบรมศึกษาหาความรู้ สร้างความพร้อมภาคประชาชนให้เกิดการรับรู้และใช้ประโยชน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนในพื้นที่ห่างไกล ประชาชนในภาคการเกษตร และผู้มีรายได้น้อย อีกทั้งยังมีผู้ดูแลศูนย์และวิทยากรอิสระที่ดำเนินการเป็นจิตอาสา โดยได้รับการอบรมจากโครงการให้มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้ประกอบการ ให้สามารถเป็นพ่อค้า แม่ค้า ออนไลน์ สร้างช่องทางการขายเพิ่มรายได้ให้กับตนเองได้ สร้างความปรองดองและภูมิคุ้มกันทางสังคม ให้มีความเข้มแข็งจากฐานรากเพื่อสร้างรากฐานของการพัฒนาประเทศ ซึ่งถือเป็นภารกิจหลักของศูนย์ดิจิทัลชุมชน โดยปัจจัยที่สำคัญที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการพัฒนาศูนย์ดิจิทัลชุมชนต้องอาศัยองค์ประกอบและปัจจัยหลายด้านจากที่กล่าวมา ข้างต้นศูนย์ดิจิทัลชุมชนจำเป็นที่จะต้องพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษให้มีประสิทธิภาพต่อไป

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ

### วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

#### 1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ประกอบด้วย

1.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่เข้ารับบริการในเขตพื้นที่ศูนย์ดิจิทัลชุมชนเทศบาลหนองใหญ่ ตำบลหนองใหญ่ อำเภอเมืองจันทร์ จำนวน 4,005 คน ศูนย์ดิจิทัลชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลตูม ตำบลตูม อำเภอสรีรัตนะ จำนวน 9,273 คน ศูนย์ดิจิทัลชุมชนหอคอยศรีสำตวนเฉลิมพระเกียรติ ตำบลเมืองใต้ อำเภอเมืองศรีสะเกษ จำนวน 10,290 คน ศูนย์ดิจิทัลชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลปะอว ตำบลปะอว อำเภออุทุมพรพิสัย จำนวน 5,039 คน ศูนย์ดิจิทัลชุมชนโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเจียงอี) ตำบลเมืองใต้ อำเภอเมือง จำนวน 10,290 คน ศูนย์ดิจิทัลชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลกระแซง ตำบลกระแซง อำเภอกันทรลักษ์ จำนวน 17,056 คน และศูนย์ดิจิทัลชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลพราณ ตำบลพราณ อำเภอขุนหาญ จำนวน 16,130 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 72,083 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่เข้ารับบริการในเขตพื้นที่ศูนย์ดิจิทัลชุมชนในจังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้วิธีการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และกำหนดความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับ .05 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 398 คน ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มแบบใช้หลักความน่าจะเป็นด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) จากนั้นจะทำการเก็บข้อมูลตามสัดส่วน (Proportion size) และใช้วิธีการสุ่มแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็นโดยเลือกวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental sampling) จากกลุ่มตัวอย่างในแต่ละพื้นที่

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ ตอนที่ 3 แบบสอบถามแนวทางการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะและแนวทางที่นำมาพัฒนา

ปรับปรุงพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended) ตลอดจน ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาหาคุณภาพภาพของเครื่องมือ ได้แก่ 1) นำแบบสอบถามพบผู้ทรงคุณวุฒิและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ 2) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาโดยหาค่าความสอดคล้องของวัตถุประสงคกับข้อคำถาม (Index of Item-Objective Congruence: IOC) พบว่ามีค่า IOC ระหว่าง 0.60-1.00

**3. การเก็บรวบรวมข้อมูล** ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้ 1) ผู้วิจัยนำหนังสือจากวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง ส่งไปพื้นที่ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล 2) ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง 3) ผู้วิจัยรับแบบสอบถามและตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

**4. การวิเคราะห์ข้อมูล** ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการแจกแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมทางสถิติทางทฤษฎีเพื่อโดยหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Coefficient of Correlation)

**5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย** ได้แก่ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้สถิติ Pearson's Correlation

## ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ของปัจจัยในการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

### 1. การศึกษากระบวนการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ

ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ จำแนกได้ตามตารางที่ 1 ดังนี้

**ตารางที่ 1** ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผล และการจัดอันดับของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ

| ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ | $\bar{x}$ | S.D. | แปลผล | จัดลำดับ |
|------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|-------|----------|
| โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล                                                            | 4.14      | .755 | มาก   | 1        |
| การบริหารองค์การ                                                                   | 3.99      | .756 | มาก   | 4        |
| ขีดสมรรถนะบุคลากร                                                                  | 4.06      | .746 | มาก   | 2        |
| การมีส่วนร่วมของชุมชน                                                              | 4.01      | .763 | มาก   | 3        |

จากตารางที่ 1 พบว่าโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล มากเป็นอันดับที่ 1 กล่าวคือ อยู่ในระดับมากที่สุดที่ระดับค่าเฉลี่ย 4.14 (S.D.= 755) ขีดสมรรถนะบุคลากรเป็นอันดับที่ 2 อยู่ในระดับมากที่สุดที่ระดับค่าเฉลี่ย 4.06 (S.D.= 764) การมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นอันดับที่ 3 อยู่ในระดับมากที่สุดที่ระดับค่าเฉลี่ย 4.01 (S.D. =763) และการบริหารองค์การเป็นอันดับสุดท้าย อยู่ในระดับมากที่สุดที่ระดับค่าเฉลี่ย 3.99 (S.D.= 756) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผล และการจัดอันดับของความสัมพันธ์ของปัจจัยในการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ

| ความสัมพันธ์ของปัจจัยในการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ | $\bar{x}$ | S.D. | แปลผล | จัดลำดับ |
|---------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|-------|----------|
| ด้านการศึกษาเรียนรู้และข้อมูลข่าวสาร                                            | 4.08      | .726 | มาก   | 1        |
| ด้านสังคมและวัฒนธรรม                                                            | 4.02      | .750 | มาก   | 2        |
| ด้านเศรษฐกิจ                                                                    | 3.99      | .764 | มาก   | 3        |
| ด้านการส่งเสริมรายได้                                                           | 3.95      | .817 | มาก   | 4        |

จากตารางที่ 2 พบว่า ด้านการศึกษาเรียนรู้และข้อมูลข่าวสารมากเป็นอันดับที่ 1 กล่าวคือ อยู่ในระดับมาก ที่ระดับค่าเฉลี่ย 4.08 (S.D.= 726) ด้านสังคมและวัฒนธรรมเป็นอันดับที่ 2 อยู่ในระดับมาก ที่ระดับค่าเฉลี่ย 4.02 (S.D = 750) ด้านเศรษฐกิจเป็นอันดับที่ 3 อยู่ในระดับมาก ที่ระดับค่าเฉลี่ย 3.99 (S.D.= 764) และด้านการส่งเสริมรายได้เป็นอันดับสุดท้าย อยู่ในระดับมากที่ระดับค่าเฉลี่ย 3.95 (S.D.= 817) ตามลำดับ

## 2. การศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ

ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรความสัมพันธ์ของปัจจัยในการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ สามารถจำแนกผลการตามตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ของปัจจัยในการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

| ตัวแปร                                    | Correlations |        |        |        |        |        |        |        |        |
|-------------------------------------------|--------------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|
|                                           | X1           | X2     | X3     | X4     | Y1     | Y2     | Y3     | Y4     | Y      |
| โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล (X1)              | 1.00         | .744** | .768** | .719** | .723** | .726** | .665** | .692** | .754** |
| การบริหารองค์การ (X2)                     |              | 1.00   | .839** | .819** | .747** | .786** | .788** | .773** | .733** |
| ขีดสมรรถนะบุคลากร (X3)                    |              |        | 1.00   | .826** | .786** | .798** | .744** | .776** | .835** |
| การมีส่วนร่วมของชุมชน (X4)                |              |        |        | 1.00   | .766** | .784** | .794** | .772** | .838** |
| ด้านการศึกษาเรียนรู้และข้อมูลข่าวสาร (Y1) |              |        |        |        | 1.00   | .871** | .814** | .762** | .924** |
| ด้านสังคมและวัฒนธรรม (Y2)                 |              |        |        |        |        | 1.00   | .840** | .805** | .944** |
| ด้านเศรษฐกิจ (Y3)                         |              |        |        |        |        |        | 1.00   | .817** | .934** |
| ด้านการส่งเสริมรายได้ (Y4)                |              |        |        |        |        |        |        | 1.00   | .915** |

|                                               |  |  |  |  |  |  |  |  |      |
|-----------------------------------------------|--|--|--|--|--|--|--|--|------|
| การพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชน (Y) |  |  |  |  |  |  |  |  | 1.00 |
|-----------------------------------------------|--|--|--|--|--|--|--|--|------|

\*\* $p < .01$  \* $p < .05$

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล (X1) กับการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชน (Y) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ .754 ปัจจัยด้านการบริหารองค์การ (X2) กับการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชน (Y) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ .733 ปัจจัยด้านขีดสมรรถนะบุคลากร (X3) กับการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชน (Y) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ .835 การมีส่วนร่วมของชุมชน (X4) กับการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชน (Y) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ .838 ซึ่งทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

### สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ของปัจจัยในการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า กระบวนการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ มีตัวแปร 8 อยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ 1.1) ปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ( $\bar{x} = 4.14$ ) 1.2) ด้านการบริหารองค์การ ( $\bar{x} = 3.99$ ) 1.3) ด้านขีดสมรรถนะบุคลากร ( $\bar{x} = 4.06$ ) 1.4) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ( $\bar{x} = 4.01$ ) 1.5) ด้านการศึกษาเรียนรู้และข้อมูลข่าวสาร ( $\bar{x} = 4.08$ ) 1.6) ด้านสังคมและวัฒนธรรม ( $\bar{x} = 4.02$ ) 1.7) ด้านเศรษฐกิจ ( $\bar{x} = 3.99$ ) และ 1.8) ด้านการส่งเสริมรายได้ ( $\bar{x} = 3.95$ ) ตามลำดับ

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยในการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษในแต่ละด้านมีค่าอยู่ระหว่าง .719 ถึง .839 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยในการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ กับการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .733 ถึง .838 และมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

### การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ของปัจจัยในการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ มีประเด็นการอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการวิจัยในปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลมี ในด้านการเข้าถึงข้อมูลในปัจจุบันสามารถเข้าถึงได้ง่ายโดยโทรศัพท์มือถือ ส่วนตัวของประชาชนทำให้ความสำคัญของการใช้คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นหรือทำธุรกรรมต่าง ๆ ทำให้ประชาชนในชุมชนไม่คอยให้ความสำคัญกับศูนย์ดิจิทัลเท่าที่ควรถึงแม้จะมีคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ครบครัน และสถานที่ตั้งของศูนย์ดิจิทัลชุมชนโดยส่วนใหญ่ได้ปรับเปลี่ยนจากห้องประชุม ห้องสมุด ทำให้เกิดการแออัดพื้นที่ทำให้เข้าใช้งานได้ยาก เช่น หากองค์การบริหารส่วนตำบลมีประชุมก็จะทำให้ใช้งานศูนย์ดิจิทัลชุมชนลำบากเนื่องจากอยู่ในห้องเดียวกัน ดังนั้น ศูนย์ควรมีแผนงบประมาณที่ชัดเจนในการบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลต่าง ๆ และออกแบบสถานที่ของศูนย์ให้เหมาะสมและมีความเป็นสัดส่วนทำให้ง่ายต่อการเข้าใช้ สอดคล้องกับสิริมาศ จันทน์แดง (2564, น.44-56) พบว่า การพัฒนาต้องมาจากความร่วมมือของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน มูลนิธิ สมาคม และกองทุนต่าง ๆ ด้วยความจริงใจที่จะสนับสนุนการลดช่องว่างทางดิจิทัลในสังคมไทย โดยการสร้าง

ความพร้อมสิ่งต่าง ๆ ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ได้แก่ 1) โครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ ระบบไฟฟ้า ระบบอินเทอร์เน็ต และระบบโทรคมนาคม 2) อุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก แท็บเล็ต 3) ทักษะการใช้งานระบบเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

2. ปัจจัยด้านการบริหารองค์การ ผลจากการวิจัยแสดงให้เห็นว่าความสำเร็จของศูนย์ดิจิทัลชุมชนขึ้นอยู่กับทิศทางและนโยบายในการบริหารของศูนย์นั้น ๆ แต่องค์ประกอบที่สำคัญในการบริหารคืองบประมาณในการจ้างงานบุคลากรที่ดูแลศูนย์นั้นยังไม่เพียงพอและในบางศูนย์ก็ไม่มีเจ้าหน้าที่ดูแลโดยตรง และที่สำคัญผู้บริหารที่ดูแลศูนย์ดิจิทัลชุมชนพบว่าการจัดตั้งศูนย์ดิจิทัลชุมชน 2 ปี ที่ผ่านมายังไม่มีโครงการใดที่ประสบความสำเร็จ แสดงให้เห็นถึงการขาดแผนที่จะทำให้ประสบความสำเร็จและยังขาดเป้าหมายที่ชัดเจนไม่ว่าจะเป็นแผนระดับองค์การหรือแผนเป้าหมายในการพัฒนาประชาชนและกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อีกทั้ง เมื่อการจัดตั้งศูนย์ดิจิทัลชุมชนได้เข้ามาตั้งอยู่ในหน่วยงานราชการทำให้เกิดความรู้สึกละเลยต่อการเข้าใช้งาน ศูนย์ดิจิทัลชุมชนต้องกำหนดแผนงานและเป้าหมายที่ชัดเจนผ่านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการบริหารงานและไปสู่เป้าหมายที่ชัดเจนตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนสอดคล้องกับสัมพันธ์ พลภักดิ์ (2560, น.122-131) พบว่า ยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการบริหารจัดการการประชาสัมพันธ์ คือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาบทบาทการให้บริการด้านการประชาสัมพันธ์และการสื่อสารมวลชนให้มีคุณภาพสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดยศูนย์ดิจิทัลชุมชนได้มุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนสามารถเข้ามาใช้บริการและสืบค้นข้อมูลความรู้ไปประกอบอาชีพได้

3. ด้านขีดสมรรถนะบุคลากร ในการจัดตั้งศูนย์ในช่วงแรกสำนักงานสถิติจังหวัดจะเป็นผู้ดูแลและส่งเจ้าหน้าที่มาประจำศูนย์ ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่ดูแลและขึ้นตรงกับสำนักงานสถิติ และเมื่อเจ้าหน้าที่ไม่ได้ขึ้นตรงกับทางหน่วยงานที่อยู่ในสถานที่ตั้งทำให้การสั่งการหรือการบังคับบัญชาเป็นไปไม่ได้ด้วยความไม่ราบรื่น หรือเกิดรอยต่อระหว่างการทำงาน หน่วยงานที่ดูแลศูนย์ดิจิทัลชุมชนต้องพัฒนาบุคลากรของตนเองเพื่อเตรียมความพร้อมกับความไม่แน่นอนในการบริหารองค์การอยู่เสมอ สอดคล้องกับพร แยมสุตา (2561, น.170-181) พบว่า หน่วยงานหรือองค์กรใด ๆ ก็ตามที่มีการวัดและวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน และดำเนินการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาคน พัฒนาระบบงานให้สามารถสร้างผลผลิตและผลลัพธ์ขององค์กรให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง โดยเชื่อมโยงกับมิติทางการบริหารจัดการอื่น ๆ

4. ในด้านการมีส่วนร่วมมีอิทธิพลกับทางการพัฒนาศักยภาพชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชนมาก โดยมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็น ภาครัฐเริ่มตั้งแต่ต้นนโยบายของกระทรวงดิจิทัลเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในการจัดตั้งศูนย์ดิจิทัลชุมชนและสำนักงานสถิติจังหวัดที่ผลักดันการจัดตั้งเพื่อให้ครอบคลุมกับพื้นที่ในจังหวัดศรีสะเกษ อีกทั้งศูนย์ดิจิทัลชุมชนยังมีเครือข่ายการทำงานร่วมกันกับ โรงเรียนเครือข่าย วิสาหกิจชุมชน ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาของศูนย์ดิจิทัล ภาคเอกชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคการขนส่งโลจิสติกส์ที่ทำหน้าที่ในการขนส่งสินค้าที่ศูนย์ดิจิทัลได้ขับเคลื่อนในด้านการตลาด รวมไปถึงภาคประชาชน แต่อย่างไรก็ตามทุกศูนย์ก็พยายามขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนของพื้นที่อยู่อย่างสม่ำเสมอโดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาทดแทนโดยผ่านระบบการประชุมออนไลน์ในแพลตฟอร์มต่าง ๆ และเป้าหมายที่สำคัญจะต้องขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและสร้างความเป็นอัตลักษณ์ให้กับท้องถิ่น แต่อย่างไรก็ตามวิถีชีวิตของประชาชนโดยส่วนใหญ่เป็นสังคมเกษตรกร ทำนา ทำสวน ชีวิตประจำวัน ศูนย์ดิจิทัลชุมชนต้องกระตุ้นบุคคลเหล่านี้ให้เห็นถึงความสำคัญของเทคโนโลยีเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพอันจะส่งผลต่อรายได้ให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งแตกต่างกับความพร้อมของคนชุมชนเมืองจะมีความพร้อมมากกว่า สอดคล้องกับกนิษฐิกา ศอกกลาง (2562, น.81-91) ควรมีการจัดเวทีชาวบ้าน ให้ชาวได้ออกความคิดเห็นต่างด้านเศรษฐกิจ สสำรวจการวางแผนด้านกายภาพ สสำรวจปัญหา และจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน มีการสำรวจปัญหาและจัดการปัญหาภายในชุมชน และด้านการบริหารและจัดทำแผนในชุมชน

5. ผลการศึกษาปัจจัยด้านการศึกษาเรียนรู้และข้อมูลข่าวสาร พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากซึ่งการให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ทันสมัยและรวดเร็ว แก่ประชาชนในชุมชนเป็นภารกิจหลักของศูนย์ดิจิทัลชุมชนโดยมุ่งให้ชุมชนทราบถึงประโยชน์ของเทคโนโลยีที่มีผลต่อการค้าขายและการประกอบอาชีพ เพิ่มพูนทักษะทางดิจิทัลให้กับทุกกลุ่มของชุมชนไม่ว่าจะเป็น ผู้นำชุมชน ผู้สูงอายุ เกษตรกร นักเรียนและเยาวชน อีกทั้ง ยังมุ่งเน้นการสร้างแรงกระตุ้นให้รู้และเท่าทันเหตุการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว แต่ในสถานการณ์ปัจจุบันกระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะและพัฒนาบุคลากรท้องถิ่นในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารยังไม่ประสบความสำเร็จเนื่องจากสถานการณ์โควิด 19 ทำให้ขาดกระบวนการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และสิ่งที่สำคัญต้องทำให้ศูนย์ดิจิทัลชุมชนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ทางด้านเทคโนโลยีเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพและชีวิตประจำวันได้ โดยมุ่งเน้นการสร้างทักษะดิจิทัลขั้นพื้นฐานให้แก่ชุมชนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางทักษะและรับรู้ประโยชน์ของการใช้เทคโนโลยีในการประกอบอาชีพ สอดคล้องกับพิกุล มีมานะ, ดุษฎีวัฒน์ แก้วอินทร์ และสนุก สิงห์มาตร (2559, น.203-215) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ พบว่า คอมพิวเตอร์มีส่วนสำคัญในการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีคุณภาพและเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนของผู้เรียน

6. ผลการวิจัยปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ในภาพรวมของการวิจัยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ต้นทุนทางวัฒนธรรมของชุมชนมีความแตกต่างกันในแต่ละท้องถิ่นทำให้รูปแบบของการเผยแพร่ในด้านเนื้อหาอาจมีการให้สำคัญของในแต่ละพื้นที่แตกต่างกัน ในบางพื้นที่ได้ให้ความสำคัญกับผลิตภัณฑ์ชุมชนซึ่งมีการสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นจึงได้นำผลิตภัณฑ์เหล่านั้นมาเป็นจุดขายทางด้านวัฒนธรรมที่ส่งต่อกันมาทางผลิตภัณฑ์ของชุมชนสู่สินค้าที่หารายได้ให้แก่ชุมชนอย่างมีเอกลักษณ์และวัฒนธรรมหากเป็นศูนย์ดิจิทัลชุมชนที่อยู่ในเขตอำเภอเมืองที่มีความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมก็จะมุ่งไปสู่เป้าหมายที่แตกต่างกับชุมชนที่อยู่ในชนบทโดยเน้นไปที่การพัฒนาสังคมตามเป้าหมายของนโยบายจังหวัดสำหรับศูนย์ดิจิทัลที่ไม่ได้มุ่งเน้นไปทางผลิตภัณฑ์ก็ได้ให้ความสำคัญกับ 10 วาระของจังหวัดศรีสะเกษพร้อมกับการเผยแพร่องค์ความรู้ที่สืบทอดกันทางวัฒนธรรมของพื้นที่นั้น ๆ สอดคล้องกับอุไรวรรณ ณะบ้าน (2563, น.73-88) ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการทุนทางสังคมเพื่อการพัฒนาชุมชนในรูปแบบชุมชนพึ่งตนเอง พบว่า กลยุทธ์การบริหารจัดการที่ชุมชนนำมาใช้ในการพัฒนาชุมชนพึ่งตนเอง คือ การจัดการความรู้ ได้แก่ การสร้างความรู้ การจัดเก็บความรู้ การแบ่งปันความรู้ และการประยุกต์ใช้ความรู้ การบริหารทุนทางสังคมจึงเป็นปัจจัยความสำเร็จหลักของการพัฒนาชุมชนพึ่งตนเองในชุมชนท้องถิ่นไทย

7. การพัฒนาและขับเคลื่อนทางด้านเศรษฐกิจชุมชนของศูนย์ดิจิทัลเองก็ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาชุมชนให้ใช้เทคโนโลยีเพื่อที่จะให้ชาวบ้านได้มีรายได้มากขึ้นจากช่องทางออนไลน์อันจะส่งผลทำให้ระบบเศรษฐกิจในชุมชนมีรายได้มากและมีเงินหมุนเวียนในแต่ละตำบลมากยิ่งขึ้น และยังได้มีการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนโดยการเสริมสร้างอาชีพและอบรมให้ความรู้อย่างต่อเนื่องโดย รวมไปถึงในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากภาครัฐที่มีจุดมุ่งหมายที่ต้องการพัฒนาที่ใกล้เคียงกันก็จะทำความร่วมมือซึ่งกันและกัน โดยทุก ๆ ศูนย์ดิจิทัลชุมชนจังหวัดศรีสะเกษจะมุ่งเน้นในประเด็นของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนผ่านระบบ e-commerce ผ่านช่องทางสื่อต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้ประชาชนมีช่องทางการขายส่งผลให้มีรายได้มากขึ้น ทั้งนี้ศูนย์ดิจิทัลชุมชนจะต้องศูนย์กลางในการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพโดยสร้างนวัตกรรมผ่านองค์ความรู้จากเทคโนโลยีผสมเข้ากับสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ สอดคล้องกับพัชรภา สิงห์นสร (2557, น.169-204) พบว่า ผู้นำชุมชนควรให้การสนับสนุนให้ชาวบ้านในชุมชนมีการรวมกลุ่มเศรษฐกิจอย่างจริงจัง และควรจริงจังกับการพัฒนาและเข้ามาบริหารจัดการเพราะจะมีส่วนสำคัญในการสร้างรายได้ให้กับครอบครัวของสมาชิกและชาวบ้านในชุมชน

8. ผลการวิจัยด้านการส่งเสริมรายได้ของชุมชนแสดงให้เห็นว่าอยู่ในระดับมากแต่มีคะแนนที่ต่ำที่สุดเมื่อพิจารณาจากข้อมูลจะพบว่าชุมชนมีการประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมอาชีพสร้างรายได้ยังไม่มากเท่าที่ควร เนื่องจากพื้นฐานของชุมชนโดยส่วนมากเป็นเกษตรกรอาจจะยังไม่เห็นความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีแสดงให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำทางทักษะดิจิทัลที่

ศูนย์ดิจิทัลชุมชนต้องมุ่งเน้นและให้ความสำคัญเพื่อยกระดับรายได้โดยเน้นให้เกิดการสร้างนวัตกรรมชุมชนผ่านการอบรมจากศูนย์ดิจิทัลชุมชน โดยขยายโอกาสทางการตลาดทำให้เกิดช่องทางการสื่อสารระหว่างผู้ค้ากับผู้ซื้อผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลผ่านช่องทางออนไลน์เมื่อได้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เพื่อเพิ่มช่องทางขายให้กับผู้ผลิตโดยตรงโดยไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลางทำให้ไม่ถูกเอาเปรียบ ในขณะที่ศูนย์ดิจิทัลที่ตั้งอยู่ในสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญในการสร้างทักษะอาชีพให้นักเรียนเพื่อที่จะได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์โดยเน้นไปที่การขายสินค้าออนไลน์ สอดคล้องกับอมรจิต ขานพิมาย และวิรัช วัชรนิภาวรรณ (2560, น.213-222) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมรายได้ของประชาชนตามโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี ซึ่งเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลควรส่งเสริมให้ผู้ประกอบการวางแผนจำหน่ายให้สอดคล้องกับสถานะของตลาดและผู้บริหรระดับสูงต้องให้ความสำคัญและมีนโยบายที่ชัดเจนในการสนับสนุนการดำเนินงานขององค์การเพื่อส่งเสริมให้เกิดรายได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

## ข้อเสนอแนะการวิจัย

### 1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ควรมุ่งเน้นการเสริมสร้างทักษะดิจิทัลขั้นพื้นฐานให้กับชุมชนอย่างเร่งด่วน สร้างแรงจูงใจกับผู้ที่ยังไม่เห็นความสำคัญของเทคโนโลยี โดยชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ในการใช้ดิจิทัลสำหรับชีวิตประจำวันและนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ

1.2 จัดทำห้องศูนย์ดิจิทัลชุมชนให้มีความเหมาะสม แยกส่วนออกมาจากสถานที่ที่ปะปนกับการทำงานของหน่วยงานราชการ ลดขั้นตอนการเข้าใช้งาน มีสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างครบครัน ซึ่งจะทำให้ผู้เข้าใช้บริการศูนย์ดิจิทัลสามารถเข้าใช้งานได้ง่าย สะดวกสบาย มีความเป็นส่วนตัวและมีความเข้าถึงได้มากขึ้น

1.3 วิถีชุมชนของชาวจังหวัดศรีสะเกษส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร ศูนย์ดิจิทัลชุมชนจึงควรมุ่งเน้นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีกับการพัฒนาเกษตรกรเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

### 2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาในประเด็นด้านความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัลเพื่อแก้ไขปัญหาการเข้าถึงเทคโนโลยีของชุมชน

2.2 ควรเก็บข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐที่จัดตั้งศูนย์ดิจิทัลชุมชนและภาคเอกชนที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการพัฒนาชุมชน เช่นกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานสถิติจังหวัด ภาคการขนส่งสินค้าชุมชน ผู้นำชุมชน นักการเมืองท้องถิ่น

## กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุก ๆ ท่าน ที่ให้คำแนะนำ ชี้แนะให้งานวิจัยเรื่องนี้ให้มีความสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุก ๆ ท่าน อาทิ กลุ่มตัวอย่าง คณาจารย์ และนักศึกษา ที่ได้ให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือ สนับสนุน และให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์แก่งานวิจัยเรื่องนี้ ไว้ ณ โอกาสนี้

## เอกสารอ้างอิง

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. (2564). *โครงสร้างสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม*. สืบค้นเมื่อ 16 ธันวาคม 2564, จาก <https://www.mdes.go.th>

กนิษฐา ศอกกลาง. (2558). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมบ้านธารปราสาท อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา. *วารสาร มทร.อีสาน (ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 2(2), 81-91

ฐิตยา เนตรวงษ์. (2564). เชื่อมต่อโลก: บทบาทของอินเทอร์เน็ตเพื่อสรรพสิ่งในยุค โควิด-19. *วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา*

- มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 6(1), 115-127
- ดิษฐาพันธ์ บุตรกุลและศิริณา จิตต์จรัส. (2562). การส่งเสริมความพร้อมการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชนเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 11(1), 241-255
- ธนพร แยมสุตา. (2561). การจัดการความรู้: เครื่องมือขับเคลื่อนสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้และองค์กรขีดสมรรถนะสูง. *วารสารแพทย์นาวิ*, 45(1), 170-181
- พัชรภา สิงห์ธนสาร. (2557). การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบริเวณพื้นที่รอบวนอุทยานเขาหลวง เขตอำเภอลาดยาว และอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์. *วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ*, 24(2), 169-204
- พิกุล มีมานะ, ดุษฎีวัฒน์ แก้วอินทร์ และสนุก สิงห์มาตร. (2559). การขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์. *ธรรมทรรคน*, 16(3), 203-215
- ราชกิจจานุเบกษา. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580*. เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก
- สิทธิพร สมทรัพย์ และคณะ. (2560). นโยบายการให้บริการอินเทอร์เน็ตสาธารณะในประเทศไทย: กรณีศึกษา ICT Free Wi-Fi. *วารสารรัฐศาสตร์*, 11(24), 199-211
- สิริมาส จันทน์แดง. (2564). Edtech เทรนด์การศึกษายุคใหม่: การนำมาใช้ลดความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษาท่ามกลางปัญหาช่องว่างทางดิจิทัล. *วารสารสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ*, 12(3), 44-56
- สัมพันธ์ พลภักดิ์. (2560). การบริหารจัดการพื้นที่ป่าชายเลนของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย (ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์)*, 8(1), 122-131
- สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). ศูนย์ดิจิทัลชุมชน. สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2565, จาก <https://dcc.onde.go.th>
- อมรจิต ขานพิมาย และวิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2560). การบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมรายได้ของประชาชนตามโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย (สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์)*, 7(3), 213-222
- อุไรวรรณ แม่บ้าน. (2563). การบริหารจัดการทุนทางสังคมเพื่อพัฒนาชุมชนในรูปแบบชุมชนพึ่งตนเอง. *วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการ*, 8(2), 73-88
- Denizard-Thompson, Nancy M., Feiereisel, Kirsten B., Stevens, Sheila F., Miller, David P. & Wofford, James L. (2010). The Digital Divide at an Urban Community Health Center: Implications for Quality Improvement and Health Care Access. *Journal of Community Health*. 47(4), 456-460
- Hughes Jerald & Lan Karl Reiner. (2003). The Culture of Digital Community Networks and Its Impact on the Music Industry. *The International Journal on Media Management* 5(3), 180-189
- Yamane Taro. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3<sup>rd</sup> Ed.). New York: Harper & Row Publications.